

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства освіти і науки України
«Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової
передвищої та вищої освіти»

1. Мета

Метою прийняття проєкту акта є затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до частини дванадцятої статті 9 Закону України «Про освіту» Положення про форми здобуття освіти затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Також затвердження Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти передбачено кроком 594 плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 276-р.

Дуальна форма здобуття фахової передвищої та вищої освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання в закладах освіти та в інших суб'єктах освітньої діяльності з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації. У вищій освіті дуальна форма є одним зі способів здобуття освіти здобувачами денної форми навчання.

Дуальна форма здобуття освіти реалізує студентоцентрований підхід шляхом орієнтації на задоволення очікувань здобувачів освіти щодо успішної роботи за фахом і спрямована на формування в них сучасних знань практичного характеру, умінь і навичок професійної діяльності та командної роботи на реальних робочих місцях і у виробничому середовищі, підвищення готовності, полегшення та пришвидшення переходу випускників зі сфери освіти до трудової сфери, а також підвищення в цілому їх конкурентоспроможності на ринку праці.

З урахуванням зазначеного Міністерством освіти і науки України розроблено проєкт наказу «Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти».

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта визначаються особливості дуальної форми здобуття фахової передвищої та вищої освіти.

4. Правові аспекти

Правовими підставами розроблення проєкту акта є: частина дванадцята статті 9 Закону України «Про освіту», частина восьма статті 49 Закону України «Про вищу освіту», пункт 1 плану заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2019 року № 214 «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти».

Перелік нормативно-правових актів, що діють у зазначеній сфері суспільних відносин: Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», Закон України «Про фахову передвищу освіту».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта пройшов громадське обговорення на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України у період з 28.10.2020 по 28.11.2020. Звіт про результати громадського обговорення опубліковано за посиланням.

Проєкт акта потребує погодження з Уповноваженим Верховної Ради з прав людини, Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні.

Проєкт акта не стосується питання функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю. Проєкт акта є документом організаційно-розпорядчого характеру та не потребує проведення експертизи Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт акта не стосується питань соціально-трудової сфери, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їхніми об'єднаннями та всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців.

Проєкт акта не стосується прав осіб з інвалідністю, тому не потребує погодження із Уповноваженим Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю, всеукраїнськими організаціями осіб з інвалідністю та їхніми спілками.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт акта не потребує проведення цифрової експертизи та отримання висновку Мінцифри про проведення цифрової експертизи у зв'язку з тим, що проєкт не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що:
стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту акта не впливає на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Міністр освіти і науки України

Сергій ШКАРЛЕТ

« ____ » _____ 2021 року

Положення
про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає особливості дуальної форми здобуття фахової передвищої та вищої освіти.

2. Дуальна форма здобуття фахової передвищої та вищої освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання в закладах освіти та в інших суб'єктів освітньої діяльності (далі – заклади освіти) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі – підприємства) для набуття певної кваліфікації. У вищій освіті дуальна форма є одним зі способів здобуття освіти здобувачами денної форми навчання.

3. Дуальна форма здобуття освіти реалізує студентоцентрований підхід шляхом орієнтації на задоволення очікувань здобувачів освіти щодо успішної роботи за фахом і спрямована на формування в них сучасних знань практичного характеру, умінь і навичок професійної діяльності та командної роботи на робочих місцях і у виробничому середовищі, підвищення готовності, полегшення та пришвидшення переходу випускників зі сфери освіти до трудової сфери, а також підвищення в цілому їх конкурентоспроможності на ринку праці.

4. Основними завданнями дуальної форми здобуття фахової передвищої та вищої освіти є:

1) підвищення якості підготовки фахівців, які формують основу трудового потенціалу для інноваційного розвитку економіки, відповідно до сучасних вимог ринку праці і потреб роботодавців шляхом:

модернізації змісту та способів реалізації практичної складової освітнього процесу;

підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання;

посилення ролі роботодавців у системі підготовки фахівців на всіх етапах – від участі у формуванні змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;

2) підвищення конкурентоздатності випускників закладів освіти, скорочення періоду їх адаптації до професійної діяльності, сприяння росту рівня зайнятості молоді;

3) зміцнення механізму, що забезпечує інтегрування освіти, науки і практичної діяльності в усіх галузях економіки, задля безперервного поступального руху завдяки досягненню спільного ефекту та прискореному обміну знаннями та інноваціями.

5. Дуальна форма передбачає часткове перенесення процесу формування програмних компетентностей і результатів навчання в умови професійної практичної діяльності. При цьому частина обсягу освітньої діяльності замість аудиторної та самостійної роботи виконується у формі навчання на робочому місці (робочих місцях) з відповідним перерозподілом часу освітніх компонентів.

6. Навчання на робочому місці (робочих місцях) здійснюється шляхом виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору. Виконання освітньої програми за дуальною формою може передбачати переміщення здобувача освіти між робочими місцями на підприємстві або його навчання на робочих місцях у кількох роботодавців.

7. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

координатор від закладу освіти – працівник закладу освіти, який відповідає за організацію дуальної форми здобуття освіти та призначається керівником закладу освіти;

координатор від роботодавця – призначений керівником підприємства працівник, який відповідає за забезпечення належної взаємодії між підприємством і закладом освіти, виконання підприємством взятих зобов'язань, організаційний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти;

куратор – педагогічний (науково-педагогічний) працівник закладу освіти, який керує виконанням здобувачем індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти та призначається керівником закладу освіти;

наставник – призначений керівником підприємства працівник, який допомагає реалізовувати індивідуальний навчальний план здобувача освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці.

Інші терміни вжито у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та нормативно-правовими актами, які регулюють відносини у сфері освіти та праці.

II. Система договірних відносин, що забезпечують реалізацію дуальної форми

8. Реалізація освітніх програм за дуальною формою здійснюється шляхом організації спільної діяльності, що закріплюється в таких договорах:

двосторонній договір між закладом освіти і підприємством про співпрацю

в реалізації освітніх програм за дуальною формою;

трудоий договір між здобувачем освіти і підприємством.

9. Двосторонній договір повинен передбачати, зокрема:

порядок відбору (набору) осіб для здобуття освіти за дуальною формою;
перелік робочих місць, які підприємство може надати здобувачам освіти;
порядок працевлаштування здобувача освіти та оплати його праці під час навчання на робочому місці;

обсяг та очікувані результати навчання здобувача освіти на робочому місці;

погоджений навчальний план за дуальною формою та графік чергування періодів теоретичного і практичного навчання, який відповідає потребам і можливостям роботодавця та цілям підготовки;

зобов'язання закладу освіти та роботодавця в частині виконання здобувачем освіти індивідуального навчального плану на робочому місці;

порядок оцінювання результатів навчання, здобутих на робочому місці;

підготовку персоналу підприємства до наставництва.

10. Трудоий договір укладається в межах періоду реалізації освітньої програми згідно із законодавством. Підприємство може пропонувати особам, які здобувають освіту за дуальною формою, продовження (переукладання) трудового договору після завершення здобуття освіти.

11. Між закладом освіти, підприємством і здобувачем додатково може укладатися тристоронній договір про здобуття фахової передвищої (вищої) освіти за дуальною формою (форма договору додається).

Тристоронній договір про здобуття фахової передвищої (вищої) освіти за дуальною формою (далі – тристоронній договір), що може додатково укладатися за бажанням сторін, забезпечує реалізацію індивідуального навчального плану конкретного здобувача освіти. Предметом тристороннього договору є взаємні права і зобов'язання закладу освіти, підприємства та здобувача освіти, що виникають у процесі досягнення запланованих результатів навчання, частина яких формується під час виконання здобувачем освіти трудових обов'язків, тісно з ними пов'язана і обумовлена ними. При цьому заклад освіти і підприємство співпрацюють у наданні освітньої послуги, а сумлінне виконання своїх зобов'язань здобувачем освіти є необхідним для досягнення результату.

12. Роботодавець може взяти на себе фінансові зобов'язання щодо оплати освітньої послуги для здобувача освіти, якому він надає робоче місце для

здобуття освіти за дуальною формою, уклавши відповідний договір (контракт) із закладом освіти за встановленою формою.

III. Планування освітнього процесу

13. За якість реалізації в цілому освітньої програми за дуальною формою відповідає заклад освіти, що є надавачем освітньої послуги. Підприємство відповідає за організацію навчання на робочому місці (робочих місцях) відповідно до двостороннього договору.

14. Освітня діяльність за дуальною формою здобуття освіти здійснюється в межах ліцензій закладу освіти на провадження освітньої діяльності:

на рівні фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю;

за рівнями вищої освіти та/або освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

Діяльність підприємства щодо організації навчання здобувача освіти на робочому місці в рамках двостороннього договору не потребує ліцензування.

15. Для реалізації освітньої програми за дуальною формою закладом освіти розробляються:

окремий навчальний план, що охоплює весь період реалізації освітньої програми і має відповідати вимогам щодо забезпечення належної тривалості практичного навчання, передбаченим для дуальної форми здобуття освіти;

графік навчального процесу, що передбачає чергування періодів навчання в закладі освіти і на робочому місці;

відповідне методичне забезпечення освітніх компонентів.

16. Особливості організації навчання за дуальною формою відображаються у:

1) навчальному плані – як зміна:

розподілу загального обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) за формами організації освітнього процесу (співвідношення аудиторних занять і позааудиторних освітніх компонентів);

обсягу і складу частини навчального плану, що виконується за вибором здобувача, шляхом введення дисциплін, практик і курсових робіт, пов'язаних з особливостями діяльності підприємства і виконанням трудових обов'язків на робочому місці, або компонентів додаткової практичної підготовки;

2) програмах дисциплін – як посилення практичної спрямованості змісту, збільшення обсягу практичних і лабораторних занять, що можуть проводитися

викладачами закладу освіти на підприємстві, частки завдань практичного характеру, що виконуються самостійно, тощо.

17. Час практичного навчання на робочих місцях обліковується у кредитах ЄКТС і має становити від 25 до 60 відсотків від їх загального обсягу, передбаченого навчальним планом, що складається за дуальною формою здобуття вищої освіти. Рекомендується дотримуватися такого ж співвідношення для навчальних планів, що розробляються для реалізації освітніх програм фахової передвищої освіти. Цей час може включати освітні компоненти, що здійснюються за такими формами організації освітнього процесу:

практична підготовка;

самостійна робота;

навчальні заняття за умови їх проведення викладачами закладу освіти на підприємстві.

18. Здобуття освіти за дуальною формою може бути організовано для спеціально сформованих груп або окремих здобувачів. За наявності розгалужених мереж підприємств-партнерів рекомендується узгоджувати графіки освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити формування груп здобувачів освіти, які навчаються за дуальною формою.

19. Поділ загального часу навчання на періоди навчання, що відбуваються у закладі освіти та на робочому місці, здійснюється відповідно до двостороннього договору. Поділ загального часу може передбачати:

модель поділеного дня, відповідно до якої кілька годин впродовж дня навчання відбувається в закладі освіти, решта – на робочому місці на підприємстві;

модель поділеного тижня, відповідно до якої кілька днів впродовж тижня навчання відбувається у закладі освіти, решта днів тижня – на робочому місці;

блочну модель, відповідно до якої один блок передбачає один чи декілька тижнів, місяців, семестр; блоки навчання у закладі освіти і на підприємстві чергуються:

поєднання моделей.

20. На основі навчального плану для дуальної форми складається індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

21. Контроль виконання індивідуального навчального плану та оцінювання результатів навчання осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюють заклад освіти спільно з підприємством відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, розробленого і затвердженого закладом освіти, та вимог освітньої програми.

22. Атестація осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюється відповідно до вимог освітньої програми. Двостороннім договором

може бути передбачене погодження теми та завдання кваліфікаційної роботи з підприємством, введення до складу екзаменаційної комісії, що проводить атестацію здобувачів, представників підприємства.

23. Інформація про здобуття освіти за дуальною формою у разі завершення навчання за цією формою зазначається у додатку до диплома європейського зразка.

IV. Зарахування та переведення на навчання за дуальною формою здобуття освіти

24. Навчання за дуальною формою може здійснюватися:

починаючи з першого семестру реалізації освітньої програми;

після переведення особи, яка навчається за іншою формою здобуття освіти, на навчання за дуальною формою з відповідним навчальним планом. Таке переведення допускається, якщо частка практичного навчання за весь період опанування здобувачем освітньої програми відповідає передбаченій навчальним планом за дуальною формою здобуття освіти. Перехід на навчання за дуальною формою супроводжується внесенням відповідних змін до індивідуального навчального плану здобувача.

У разі неможливості з певних причин виконання встановленого обсягу практичного навчання здобувач може продовжити навчання за навчальним планом без зміни форми здобуття освіти.

25. На дуальну форму зараховуються (переводяться) здобувачі, які виявили особисте бажання та отримали письмову згоду роботодавця.

26. До участі в конкурсному відборі під час вступу до закладу освіти для навчання за дуальною формою здобуття фахової передвищої, вищої освіти, що здійснюється відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття фахової передвищої, вищої освіти, затверджених у встановленому порядку, допускаються особи, які подали документ, що підтверджує письмову згоду роботодавця надати робоче місце відповідно до вимог освітньої програми. Якщо робоче місце і підприємство відповідають вимогам цього Положення, а в результаті конкурсного відбору вступник отримує рекомендацію до зарахування, заклад освіти укладає з підприємством двосторонній договір. Заклад освіти може пропонувати вступнику на навчання за дуальною формою робоче місце відповідно до укладеного з підприємством двостороннього договору про співпрацю.

27. У разі переведення здобувача освіти, який навчається за іншою формою здобуття освіти, за його бажанням на навчання за дуальною формою з відповідним навчальним планом заклад освіти і підприємство, з яким укладено двосторонній договір про співпрацю, погоджують порядок відбору осіб на

навчання за дуальною формою, забезпечуючи його прозорість. Перелік пропозицій роботодавців щодо надання робочих місць для навчання за дуальною формою формується закладом освіти до початку навчального року і оприлюднюється на його офіційному сайті разом з вимогами до претендентів та порядком відбору претендентів. Здобувач освіти може самостійно знайти робоче місце для навчання за дуальною формою та сприяти встановленню співпраці між закладом освіти і підприємством для організації такого навчання. У такому разі вважається, що здобувач освіти пройшов процедуру відбору.

Переведення допускається, якщо здобувач освіти отримав письмову згоду роботодавця надати йому робоче місце відповідно до вимог освітньої програми.

28. Після підтвердження підприємством готовності забезпечити навчання на робочому місці конкретному здобувачеві здійснюється переведення здобувача на дуальну форму здобуття освіти. Підставами для такого переведення є заява здобувача або, у разі недосягнення ним повноліття, заява одного з батьків або інших законних представників. Заклади освіти укладають також тристоронній договір зі здобувачами освіти та підприємствами.

V. Організація навчання за дуальною формою здобуття освіти

29. Співпраця з підприємством може передбачати таку діяльність закладу освіти:

- надання своєчасної методичної допомоги з організації навчання на робочих місцях представникам підприємства, залученим до організації дуальної форми;

- навчання наставників з питань методики навчання;

- надання організаційної підтримки та супровід процесу навчання на робочих місцях кураторами, збирання необхідної інформації та аналіз якості навчання за дуальною формою;

- звернення у разі потреби до підприємства щодо проведення стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників закладу освіти;

- забезпечення можливості проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою за участі представників підприємства.

30. На координатора дуальної освіти від закладу освіти можуть покладатися такі обов'язки:

- пошук та попередній відбір підприємств та робочих місць;

- ініціювання та реалізація переговорного процесу з підприємствами щодо співпраці у впровадженні і реалізації дуальної форми здобуття освіти;

- підготовка та узгодження двосторонніх та тристоронніх договорів;

- організування обговорення із роботодавцями змісту відповідних освітніх програм та їх відповідності професійним стандартам та вимогам до майбутніх фахівців;

- забезпечення неперервної комунікації між усіма сторонами для

вирішення проблемних питань в організації навчання;

координування розроблення та узгодження програми навчання на робочих місцях;

проведення роз'яснювальної роботи зі здобувачами освіти щодо особливостей та переваг дуальної форми;

проведення профорієнтаційної роботи з потенційними вступниками до закладу освіти;

координування відбору осіб, які бажають перейти на дуальну форму;

координування розроблення індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти за дуальною формою;

координування роботи кураторів здобувачів освіти за дуальною формою; проведення регулярних зустрічей з представниками підприємства, кураторами, організація зворотного зв'язку від здобувачів освіти для оцінювання відповідності результатів навчання на робочих місцях цілям та вимогам освітньої програми, якості підготовки здобувачів освіти за дуальною формою;

участь в аналізі результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою, внесення пропозицій щодо поліпшення якості підготовки.

31. На куратора можуть покладатися такі обов'язки:

складання індивідуального навчального плану здобувача освіти, внесення у разі потреби змін до нього та забезпечення поточного контролю за його виконанням;

підтримання постійної комунікації зі здобувачем освіти та представниками підприємства (зокрема, наставником) з метою своєчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання індивідуального навчального плану в повному обсязі.

32. Співпраця з закладом освіти в реалізації дуальної форми здобуття освіти може передбачати таку діяльність підприємства-партнера:

внесення пропозицій щодо зміни змісту освітніх програм, навчальних планів, навчальних програм дисциплін і програм практичної підготовки, ініціювання розроблення нових освітніх програм, включаючи спеціалізовані, орієнтовані на підготовку фахівців для задоволення потреб підприємства;

призначення координатора дуальної освіти від підприємства для супроводу навчання на робочому місці та підтримки ефективної комунікації із закладом освіти;

призначення наставника для здобувача освіти з числа найбільш досвідчених та кваліфікованих фахівців;

створення умов для підвищення професійного рівня наставників;

забезпечення здобувачів освіти предметами та засобами праці, спецодягом;

проведення інструктажу з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти на виробництві.

33. На координатора дуальної освіти від роботодавця покладаються такі обов'язки:

координування узгодження (створення, перегляду та удосконалення)

освітньої програми, що реалізується за дуальною формою здобуття освіти, та індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти;

участь у відборі здобувачів освіти, які бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами;

супровід навчання здобувача освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;

забезпечення неперервної комунікації із закладом освіти;

контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів освіти на робочі місця у структурних підрозділах підприємства;

участь в аналізі результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою здобуття освіти, внесення пропозицій керівництву щодо поліпшення якості підготовки.

34. На наставника покладаються такі обов'язки:

сприяння адаптації здобувача освіти на підприємстві;

керівництво навчанням здобувача освіти у відповідності до програми практичного навчання на робочому місці та індивідуального навчального плану;

участь в оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти відповідно до програми практичного навчання на робочому місці спільно з представниками закладу освіти.

**Генеральний директор директорату
фахової передвищої, вищої освіти**

Олег ШАРОВ

Додаток
до Положення про дуальну форму
здобуття фахової передвищої та
вищої освіти
(пункт 11)

ДОГОВІР ПРО ЗДОБУТТЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ (ВИЩОЇ) ОСВІТИ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

_____ (повне найменування закладу фахової передвищої (вищої) освіти)
в особі _____
_____ (найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) керівника
_____,
_____ або уповноваженої особи)
що діє на підставі _____ (далі – заклад),
_____ (статуту або довіреності)
_____ (повне найменування підприємства (установи, організації))
в особі _____
_____ (найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) керівника
_____,
_____ або уповноваженої особи)
що діє на підставі _____ (далі – підприємство),
_____ (статуту або довіреності)
здобувач фахової передвищої (вищої) освіти _____
_____ (прізвище, ім'я та по батькові (за наявності))
який навчається за освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою
програмою _____
за спеціальністю _____ (далі – здобувач)
та/або законний представник* _____
_____ (прізвище, ім'я та по батькові (за наявності))
(далі – законний представник), разом іменовані сторонами, уклали договір про
нижченаведене.

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. У порядку та на умовах, визначених цим договором, заклад зобов'язується надати здобувачеві освітню послугу за дуальною формою, підприємство зобов'язується забезпечити реалізацію практичної складової освітнього процесу, а здобувач зобов'язується досягти результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

2. ОBOB'ЯЗКИ ТА ПРАВА СТОРІН

2.1. Обов'язки закладу:

2.1.1. спільно з підприємством розробити та погодити навчальний план за дуальною формою здобуття освіти, індивідуальний навчальний план здобувача освіти і програму практичного навчання на робочому місці;

2.1.2. надати здобувачеві освітню послугу відповідно до освітньої програми та індивідуального навчального плану;

2.1.3. довести до відома здобувача інформацію про особливості здобуття освіти за дуальною формою, його права і обов'язки;

2.1.4. призначити здобувачеві куратора для надання організаційної допомоги та супроводу здобуття освіти за дуальною формою;

2.1.5. забезпечити здобувача освіти навчально-методичною літературою та засобами навчання;

2.1.6. за потреби надати своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам підприємства;

2.1.7. провести позаплановий інструктаж для здобувача освіти з безпеки життєдіяльності в зв'язку зі змінами умов виконання навчальних завдань;

2.1.8. забезпечити проведення спільно із підприємством оцінювання результатів навчання здобувача.

2.2. Права закладу:

2.2.1. звертатися до підприємства із запитом щодо вирішення проблемних питань та реалізації практичної складової дуальної освіти.

2.3. Обов'язки підприємства:

2.3.1. спільно із закладом розробити та погодити програму практичного навчання на робочому місці;

2.3.2. укласти зі здобувачем трудову угоду, що передбачає надання робочого місця, грошову винагороду та інші умови реалізації трудових відносин;

2.3.3. забезпечити реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та програми практичного навчання на робочому місці;

2.3.4. призначити здобувачеві наставника з числа найбільш досвідчених, кваліфікованих фахівців;

2.3.5. забезпечити дотримання правил охорони праці відповідно до вимог законодавства;

2.3.6. забезпечити здобувача предметами і засобами праці, надати доступ до матеріалів та виробничих процесів, необхідний для виконання індивідуального навчального плану здобувача і програми практичного навчання на робочому місці;

2.3.7. здійснювати контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці, зокрема, своєчасним переміщенням здобувача на інші посади (робочі місця) в підрозділах підприємства;

2.3.8. невідкладно повідомляти заклад про вчинені здобувачем порушення трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку, правил і норм охорони праці та нещасні випадки у разі їх настання.

2.4. Права підприємства:

2.4.1. вживати заходів щодо матеріального та морального стимулювання здобувача;

2.4.2. вносити пропозиції щодо зміни змісту програми практичного навчання на робочому місці та індивідуального навчального плану здобувача освіти;

2.4.5. брати участь у відборі здобувачів на навчання за дуальною формою, оцінюванні його результатів, кваліфікаційній атестації здобувача;

2.4.6. пропонувати здобувачеві укладання (продовження) трудового договору після завершення здобуття освіти за дуальною формою.

2.5. Обов'язки здобувача:

2.5.1. укласти з підприємством трудову угоду, що передбачає надання робочого місця, грошову винагороду та інші умови реалізації трудових відносин;

2.5.2. відповідально ставитися до виконання індивідуального навчального плану та програми практичного навчання на робочому місці;

2.5.3. виконувати завдання, розпорядження наставника та куратора в межах виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці;

2.5.4. дотримуватися під час освітнього процесу обов'язків, передбачених статтею 53 Закону України «Про освіту», вимог правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці, інших документів закладу та підприємства;

2.5.5. дбайливо ставитися до майна закладу та підприємства;

2.5.6. вчасно інформувати підприємство та/або заклад про проблеми, якщо такі виникають;

2.5.7. дотримуватися положень корпоративної політики підприємства, зокрема щодо конфіденційності інформації.

2.6. Права здобувача:

2.6.1. користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією підприємства, необхідною для виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці;

2.6.2. відмовитися від дорученої роботи, якщо вона не відповідає програмі практичного навчання або суперечить вимогам чинного законодавства з питань охорони праці та охорони виробничого середовища чи довкілля;

2.6.3. обирати місце навчання з числа запропонованих підприємством та ініціювати своє переміщення на інші посади (робочі місця) у структурних підрозділах підприємства в межах та відповідно до програми практичного навчання;

2.6.4. інші права, передбачені статтею 53 Закону України «Про освіту».

3. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ

3.1. Цей Договір набуває чинності з моменту його підписання сторонами

і діє по _____.

4. ЗМІНА ТА РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

4.1. Додаткові умови та зміни до договору сторони розглядають у десятиденний строк і оформляють додатковими угодами в письмовій формі.

4.2. Про розірвання договору сторона-ініціатор повідомляє інші сторони в письмовій формі. У такому випадку цей договір вважається припиненим з дати, зазначеної в повідомленні, а якщо це повідомлення було отримано іншими сторонами після настання такої дати, – з моменту отримання іншими сторонами такого повідомлення.

4.3. Договір може бути змінений або розірваний у судовому порядку чи на підставах, передбачених чинним законодавством України.

4.4. Підставами дострокового розірвання договору можуть бути:

- згода сторін;
- ліквідація юридичної особи – підприємства або закладу, якщо не визначено правонаступника;
- відрахування здобувача із закладу згідно із законодавством;
- переведення, академічна відпустка здобувача освіти та інші обставини, які унеможливають продовження навчання у встановлені в цьому договорі строки;
- форс-мажорні обставини;
- рішення суду, що набрало законної сили, яким встановлено факт порушення або невиконання (неналежного виконання) стороною умов договору;
- смерть здобувача освіти.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ТА ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

5.1. Сторони несуть юридичну відповідальність за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим договором відповідно до чинного законодавства України.

5.2. Усі спори та розбіжності, що виникають з цього договору, сторони зобов'язуються вирішувати шляхом переговорів. У разі неможливості вирішення спорів і розбіжностей шляхом переговорів ці спори та розбіжності вирішує суд у встановленому законом порядку, зокрема Третейський суд.

6. ФОРС-МАЖОР

6.1. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за цим договором, якщо це стало наслідком обставин непереборної сили.

6.2. Форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) є

надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливають виконання зобов'язань, передбачених умовами цього договору, обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами, а саме: загроза війни, збройний конфлікт або серйозна погроза такого конфлікту, включаючи, але не обмежуючись ворожими атаками, блокадами, військовим ембарго, дії іноземного ворога, загальна військова мобілізація, військові дії, оголошена та неоголошена війна, дії суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, піратства, безлади, вторгнення, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, введення комендантської години, карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, експропріація, примусове вилучення, захоплення підприємств, реквізиція, громадська демонстрація, блокада, страйк, аварія, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух, тривалі перерви в роботі транспорту, регламентовані умовами відповідних рішень та актами державних органів влади, закриття морських проток, ембарго, заборона (обмеження) експорту/імпорту тощо, а також викликані винятковими погодними умовами і стихійним лихом, а саме: епідемія, сильний шторм, циклон, ураган, торнадо, буревій, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, град, заморозки, замерзання моря, проток, портів, перевалів, землетрус, блискавка, пожежа, посуха, просідання і зсув ґрунту, інші стихійні лиха тощо.

6.3. Сторона, яка не має можливості належним чином виконати свої зобов'язання за цим договором внаслідок дії обставин непереборної сили, зобов'язана письмово повідомити інші сторони про настання зазначених обставин і про передбачуваний термін їх дії протягом _____ (_____) календарних днів з моменту їх настання. В іншому випадку ця сторона втрачає можливість посилається на обставини непереборної сили як на підставу невиконання нею своїх зобов'язань за цим договором.

6.4. Якщо обставини непереборної сили або їх наслідки діють більше _____ (_____) місяців, сторони на основі взаємних переговорів ухвалюють рішення про розірвання цього договору. У разі недосягнення згоди спір вирішують у судовому порядку.

7. АНТИКОРУПЦІЙНЕ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

7.1. Сторони цим запевняють та гарантують одна одній, що (як на момент підписання сторонами цього договору, так і на майбутнє) сторона, її посадові особи, співробітники або будь-які інші особи, що діють від імені цієї сторони, а також здобувач, який навчатиметься на робочому місці за цим договором (де може бути застосовано), не здійснювали будь-яких пропозицій, не надавали повноважень та клопотань щодо отримання неналежної (неправомірної) матеріальної вигоди або переваги у зв'язку з цим договором і не мають наміру щодо здійснення будь-якої з зазначених вище дій у майбутньому, а також сторона застосовувала всіх можливих розумних заходів щодо запобігання вчиненню таких дій співробітниками, представниками, особами, пов'язаними зі здобувачем освіти, який навчається на робочому місці

за цим договором (де може бути застосовано), будь-якою іншою третьою особою.

7.2. Кожна зі сторін цього договору зобов'язана повідомити про це антикорупційне застереження здобувача освіти, який навчається на робочому місці за цим договором, до початку дії цього договору.

8. ІНШІ УМОВИ

8.1. У випадку зміни реквізитів закладу, підприємства, фактичної адреси здобувача, інших змін, що можуть створити труднощі виконання обов'язків за цим договором, сторони зобов'язані повідомити одна одну не пізніше 10 календарних днів з моменту цих змін.

8.2. В інших випадках, не передбачених умовами цього договору, відносини сторін регулюються нормами чинного законодавства.

8.3. Договір укладений у трьох примірниках, які мають однакову юридичну силу.

9. РЕКВІЗИТИ СТОРІН

Здобувач освіти (законний представник здобувача освіти)	Заклад освіти
(адреса)	(адреса)
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи)	(банківські реквізити)
(назва документа)	(найменування юридичної особи)
(ким і коли затверджений/виданий)	(назва документа)
(реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків і мають відмітку у паспорті))	(ким і коли затверджений/виданий)
(код за ЄДРПОУ)	
(підпис)	(підпис)

Підприємство

(адреса)

(банківські реквізити)

(найменування юридичної особи)

(назва документа)

(ким і коли затверджений/виданий)

(код за ЄДРПОУ)

(підпис)

* Законний представник є стороною договору в разі, коли вступник є неповнолітньою особою та в інших випадках, визначених законодавством. У разі, коли вступник є повнолітньою особою, права та обов'язки законного представника є правами та обов'язками вступника.